

ΕΦΗΜΕΡΙΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΠΟΥ ΤΗΝ ΓΡΑΦΕΙ Ο ΣΟΥΡΗΣ

Τῶν ὄρων μας μεταβολή, ἐνδιαφέρουσα πολύ.
Γράμματα καὶ συνδρομαὶ—ἀπ' αὐθείας πρὸς ἐμέ,
Συνδρομὴ γιὰ κάθε χρόνον—ὁ κ τ ὠ φ ρ ἄ γ κ α ε ἰ ν α ἰ μ ὀ ν ο.
Γιὰ τὰ ξένα ἑμῶς μέρη—δ ἔ κ α φ ρ ἄ γ κ α κ α ἰ σ τ ὰ χ ἔ ρ ι.

Ἡδὴ τριακοστὸν ματρούντες χρόνον
ἐδραύομεν σ'τὴν γῆν τῶν Παρθενῶνων.

Χίλια καὶ ἑνιάκοντα τέσσαρα καὶ δέκα,
τοὺς ἐχθροὺς, Πατριδοκτόπα καὶ παλέκα.

Ἐξὴ τοῦ Δεκεμβρίου,
μηνὸς τὰ μάλ' α κ ρ ὠ ο.

Χίλια δέκα καὶ ἑπτὰ καὶ τρακόσα,
καὶ συμβάντα περιέργα τόσα.

Λέγουσιν περὶ γεγονότων περιέργων καὶ ἄλλοκότων.

Α.

Συμπῶ μ' ἐναίρατα χρυσῶ,
ξυλένεις κουτσασμῶλη,
καὶ ἄκουε γιὰ τὸν Γκόλτς Πασσᾶ
πῶς ἐφθασε σ'τὴν Πόλιν.

Μοῦ λένε πῶς ἐπέρασε καὶ ἀπὸ τὴν Βουλγαρία,
μοῦ λένε πῶς ἐπέρασε καὶ ἀπὸ τὸ Βουκουρέστι,
μεγάλῃ δὲ κατέλαβε τοὺς κύκλους ἀπορία
καὶ ἡ κεφαλὴ τῶν κλονιζομένων ἀφηνίθειον ὑπέστη.

Μοῦπαν πῶς ἐνεχείρισε σ'τὴν Βουλγαρία γράμμα
τοῦ Κάλτσερ μεγάλο,
καὶ μοῦπαυε, βρὲ Περικλῆ, πῶς ἄφησε συνάμα
σ'τὸ Βουκουρέστι καὶ ἄλλο.

Μοῦ λένε πῶς γι' αὐτὸν τὸν Γκόλτς ἐγίνηκε σ'τὴν Πόλιν
πολὴ μεγάλη φέστα,
καὶ τεμενάδες κἀνοῦνε στρατεύματα καὶ στέλοι
σ'τοῦ Γκόλτς τὰ μαυινέστα.

Μοῦ λένε γιὰ τὸν Γκόλτς Πασσᾶ μὲ τὸ μεγάλο κρᾶνος
πῶς δεύτερος μὲς σ'τὴν Σαταμποῦλ θὰ κηρυχθῆ Σουλ-
καὶ θάβλη σ'τὴν Ἀνατολῇ [τάνος,
ἀνεπίστη μεταβολῇ,
καὶ δεῦρ Σουλτάνος σ'τὴν Σαταμποῦλ θὰ βλέπησιν ἄλλο-
[φύλους
καὶ περὶ τούτους Ἀδελικοὺς πολλοὺς τε καὶ ποικίλους.

Κι' οἱ δύο τούτων τὸν καιρὸ,
ξυλένεις συμπολίτῃ,
θὰ βάλουνε τὸν ἱερὸ
μανδῶα τοῦ Προφήτη.

Κι' οἱ δύο μ' ἐνα μοναχὰ τῆς κεφαλῆς τῶν κινήμα
τὸ Καλιφάτο τὸ τρανὸ θὰ βλέπησιν νὰ κινουῖν,
καὶ ὅπου τὴν Παρασκευῆς ἐργεταὶ τὸ προσκύνημα
μέσα σὲ Τούρκικα Τζαμιά κι' οἱ δεῦρ θὰ προσκυνουῖν.

Τῶν Μουσοουλμάνων τῶν πιστῶν ἡ μοῖρα, φαμφαρόνε,
πολλὰ καλὰ τοὺς γράφει,
καὶ οἱ δεῦρ μαζὶ λουκάνικα Γερμανικὰ θὰ τρῶνε
καὶ Τούρκικο πιλάφι.

Ἄλλ' οἱ Τούρκοι θ' ἀτανίζου
σ'τὸν Μεχμέτ καὶ σ'τὸν Πασσᾶ,
καὶ σ'τοὺς δεῦρ θὰ ξεφωνίζου:
Πατισάχημ τοὺκ γιασᾶ.

Π. — Τὶ φευτίζεις, τί παραμόθια
τοαμπουτζεῖς, Φασουλῆ;

Φ. — Ὅλα θὰ γενουῖν ἀλήθεια,
Περικλέτο προσφιλή.

Π. — Εἶναι δυνατὸν νὰ γίνουσι τέτοια πράγματα ποῦ λέεις;
Φ. — Τὶ περιέργαις θὰ δοῦμε σ'τὸν ντουρὸ μεταβολαίς.

Σὲ Φραγκιά καὶ Ἀνατολῇ
θὰ σαλέφουνε κεφάλαια,
καὶ θὰ χάσουνε πολλοὶ
καὶ ταῦτ' αὐτὰ καὶ τὰ Πασχάλια.

Γιὰ χαρὰ σας, Μουσοουλμάνοι,
ματ' ἐλίγον δεῦρ Σουλτάνοι
θ' ἄρχουσι εἰς τὸ Καλιφάτο.

Μὰ τὸ Μεσοδυτικὸν συχώρα,
λένε πῶς ἐπιγῆς τώρα
εἰς τὸ Ναγαρά τὸν πάτο.

Χαιρε, προσφιλέης μας Πύλη,
κι' ή φεσάρα του'ρλα, τέζα,
τὸ του'ρπλησε του'ρπλη
παρ'έλπιδα μας Έγγλέζα.

Ἄχι'ή φιλη μας Ἀγγλία
ἔσχασε τήν πρίν φιλία
κι' ἄλλα προηγούμενα.

Κι' ἕνας πάταγος φρικτὸς
τέπνιξ' ἐν καιρῷ νυκτὸς
ὅτ' ἀ καλὰ καθοούμενα.

Κύτταξέ το... νάτο νάτο!...
μέξ' οὐτοῦ Ναγαρά τὸν πάτο
τὸ δυστόχημά του λέει.

Και γαλήνιον κοιμάται
και μακάριον θυμάται
τῶν ναυμαχιῶν τὰ κλέη.

Και' ρωτοῦνε τὰ νερά
τοῦ μεγάλου Ναγαρά:
ποῦντο τὸ καυμένο, ποῦντο;

Και φωνάζει κάθε φέσι:
Θεὸς ὄχωρέστο, Θεὸς ὄχωρέσοι,
πῆγε τὰ μοιρο' σὸτ' οὐφουτο.

Εἰς τὰ βάθη τῆς θαλάσσης φαίνεται σὰν ἕνα κήτος...
κλάψε το πολὺ πικρὰ τὸ πτωχὸ τὸ Μεσσοῦδέ,
κι' ἂν' οὐτὸς δύο τοὺς Σουλτάνους προσετθῆ και κἄπορος
πιθανὸν και τὸ κλεινὸν νὰ φροντάρη Χαμηδῆ. [τρίτος

Και ποῖος ἐκ περισσοῦ
γιὰ τοῦτο δὲν ποιεῖ;
μὰ τέτοια κι' ἡ φεσοῦ
φωνάζει και θρηνηεῖ.

Καράβι, καραβάκι, και Μεσσοῦδέ γοργό,
ἂν εἶσαι γιὰ τὸν πάτο, γι' αὐτὸν εἶμαι κι' ἔγώ.
Καράβι, καραβάκι, οὐ κλαίω περισσά
μέσα σὲ τόσαις φέσαις τοῦ Φὸν Δερ Γκὸλτς Πασσά.

Μοῦ στέλλουν νὰ τὸν κάνω
και τοῦτον τὸν ἐρίφη
σὰν τὸν Μεχμέτ Σουλτάνο
και δεῦτερο Καλίφη.

Χαρά μου κι' εὐτυχία
μὲ τοὺς προστάτας τοῦτους,
τοὺς φίλους τοὺς τρανοῦς.

Και' στὰ Λιμεναρχεῖα,
ποῦχουν μεγάλους πλοῦτους,
ἔβαλα Γερμανοὺς.

Ἄλλ' ἴσως κι' Οὐλεμάδες
τοὺς κάνω μὲ καλέμια,
ἴσως και' στὰ χαρῆμια
γενοῦν Κιοαραγάδες.

ἽΟλα σ' αὐτοὺς πεσκέσι,
θ' ἄλλάξω τὸ Κοράνι,
θὰ' πὸ σικτιρ' σὸτ' φέσι,
και θὰ φορέσω κράνη.

Πολιτισμένη κι' εὐγενής
και Μουσουλμὰνα Γερμανίς,
Τουρκιὰ μαζὶ και Φράντζα.

Και θάμαι' στήν ὑψηλὸν
ἀνάμικτον Βασιλείαν,
ὡς εἶδος μεσκουλάντζα.

ἽΣτὸ κράτος τῶν Ὀθωμανῶν
κυριαρχία Γερμανῶν,
και τώρα βλέπου ἔλοι.

Πῶς πρίν ὁ πόλεμος γενῆ
ἐπρόλαβαν οἱ Γερμανοὶ
κι' ἐπῆρανε τὴν Πόλι.

Β'

Π.— Κι' ἔγώ, βρὲ κακομοίρη,
νεκρώσιμα τῆς φάλλω
μαζὶ μὲ τὸν Ἐμίρη
τῆς Μέκκας τὸν μεγάλο.

Και ποῖος δὲν τὴν ποιεῖ,
και ποῖος δὲν τὴν θρηνηεῖ,
βρὲ Φασουλή τζουτζεῖ;

Ἐγινε Γερμανία,
και τώρα μὲ μανία
πετὰ τὸν φερτζεῖ.

Δὲν ξέρεις πῶς θακρούσω,
καυμένη Φασουλή,
ἔταν τὴν ἀντικρούσω
μὲ νόμους και Βεουλῆ.

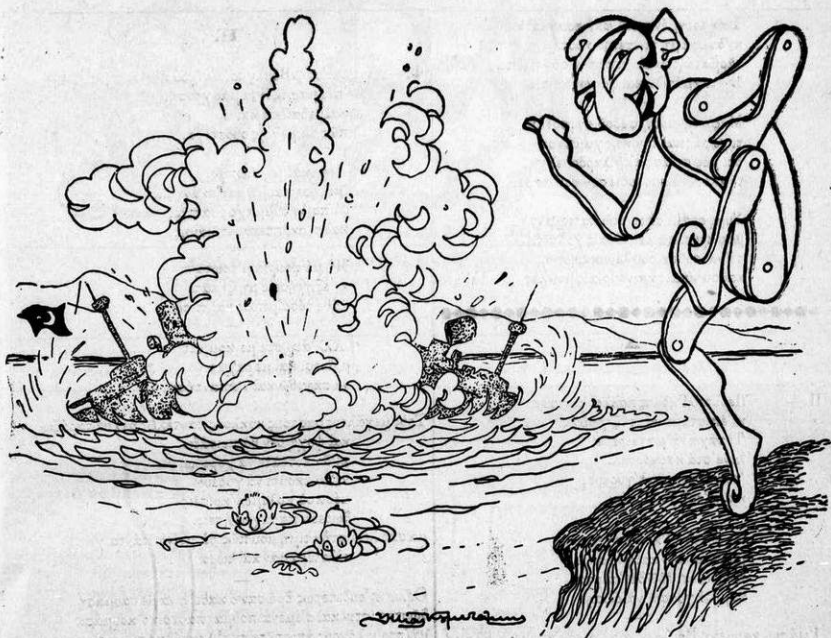
Δὸς Σουλτανάτα λένε θὰ γίνουν χωριστά,
καθ' ἔλα θαυμαστά,
ὅτ' ὁ Κάιρο τὸ πρῶτο, τὸ δεῦτερο' στήν Πόλι,
μὰ και τὰ δύο θάναι μπαξές και περιβέλι.

Θ' ἄλλάξουν τῆς Αἰγύπτου τὰ πρῆην καθεστῶτα,
Χεδίβης πῆ δὲν θάναι' στήν Αἰγυπτο σὰν πρῶτα.

Ὁ κόσμος ἀνω κάτω,
καυμένη Φασουλή,
δεῦτερο Σουλτανάτο,
σ' ἔλα μεταβολή.

Τῷ Ἀράπικω λεφοῦσι
μετ' οὐ πολὺ Σουλτάνο
θὰ χαίρετ' κι' αὐτό.

Κι' ἔποιος δὲν ὑπακούσῃ
Ἐγγλέζικω μὲν πρῆντ' ἀχι
θὰ τρῶν δυνατῶ.

**Πούντο το καυμένο, πούντο;
πάει τ'άμοιρο σ'τό φούντο.**

Και νέο Σουλτανάτο
θά γίνη τώρα πιά...
χαρμόσυνο μαντάτο
πήγε σ'την Άραπιά.

*Ολοι γι' αυτό μεθάνε...
δηό Σουλτανάτα θάναι
τό θέμα τής ημέρας.

*Άξια τής εθνοίας
τόνα τής Γερμανίας,
τάλλο τής Έγγλιτέρας.

Σάν Φράγκα με τὰ ρεπαντζά
τήν βλέπω νά προβάλλη,
κι' είναι σά τέτοια καταντζά,
κι' είναι σά τέτοιο χάλι,
όπου δέν ξέρεις τι νά λές
και τι κακό νά πρωτοκλαίς.

Κι' όμως αστράφτει και βροντά
βαρύγδουπος κι' έκσεινη,
κι' έχει γιά πόλεμο σεντζά,
γιά πόλεμο γκαγκίνι.

Πόσαις φορές ήρωικά τραγουδία δέν έτόνισα
σ'την πρώτη μας γειτόνισσα.

Πόσαις φορές δέν έφαλα τών φάτων την κοιτίδα,
όμως οί κηθεμόνες της άφηνης και παρ' έλπίδα
τήν μοίρασαν την άμοιρη, την χόρισαν σ'τη μέση,
και τώρα βάλτης ρήγανη, και τώρα Θεός σχωρέσοι.

Φ. — Τής πρώτης μας γειτόνισσας θρημό τής συμφοράς,
κι' από τὰ στήθη βγαίνει
γιά τούτη, τραγογήνη,
παθητικός γιαρός.

Τὰ τραγουδία μάς τάλεγγες όλα,
τούτο μόνον δέν θέλεις εϊπή
πώς άφίνεις σά λίγο τὰ κώλα
με καθένα Πασά τσελεπή.

Σάν βρογμένη μου φαίνεσαι κότα,
κι' αν άκέρμη τουφέκια κρατῆς,
τάγματά σου δέν πνέουν σάν πρώτα,
Συνταγμαμάτων και φώτων κοιτίς.

Μας' οτήν τόση, φεσου, σουφρέλια
τι χαράς και τι νίκης χαμπάρι,
δτι: μας' στ' άσφαλη Δαρδανέλια
τό κλεινό Μεσσουδιέ σου φουντάρει.

Συμφορά!.. σέ κυττώ ποτισιμένη
μέ φαρμάκια και τόσαις χολαίς...
τείναι τούτα, σου λέω, και μένη;
και σὺ νίκαις καινούριας μου λές.

Π.— Περὶ τοῦ Γκάλτς πολλοὶ 'ρωτοῦν
κι' ἐπισταμένους συζητοῦν.
Τι τάχα σὲ 'μαγεύτησε;
λένε' στὰ καφενεῖα...
'στὴ Σόφια τι νὰ γύρευε,
και τί 'στὴ Ρουμανία;

Κι' αὐτὸς ὁ Γκάλτς ἐγέγρασε,
μάχει μισαλὲ και γνωσί...
πῶς κι' ἀπ' ἐδῶ δὲν πέρασε
καμμιά γραφὴ νὰ δώσῃ;

Γειά σου, και μένη Βουλγαριά, γειά σου, και μένη Βλάχα,
τοῦ Φὸν Δερ' ἰ κὸλτς τὰ γράμματα
και τούτα τὰ τραγιάματα
τι νὰ σημαίνουν τάχα;

Σχέσεις πλέκονται κρυφαίς,
τι ταξείδια, τι γραφαίς,
τι φρικτὰ μυστήρια.

Πλὴν ὄργῃ κι' ἡ Ρουμανία,
και τὴν ἔπιασε μανία
γιὰ συλλαλητήρια.

Μὰ σάν ἔλθουν, Φασουλῆ, τοῦ Μαρτίου τὰ χειλιδόνια
τότε πιά και τῆς Βλαχίας θὰ βροντήσουν τὰ κανόνια.

Ἔως τότε δὲν ἀλλάξει
κι' ἡ Βλαχία πολιτικὴ,
κι' οὐδέτερα θ' ἀλλάξῃ
μόνο μὲ ρητορικὴ.

Ἔως τότε, φιλιτάτῃ μου, κι' ὁ γνωστός μας Ἰωνέσκο,
κι' ὁ φιλέλλην Φιλιππέσκο,
κι' ὅλ' οἱ λήγοντες εἰς ἴσσο
θὰ κτυποῦν ἀέρα φρέσκο.

Β'

Φ.— Λένα και 'στὴν Βουλγαρία, τῆς ἀλλήθειας τὴν μητέρα,
'πές μας, τ' ὄχιτα μας χρυσῆ,
και βεβαίως και σὺ
πῶς θὰ μείνης οὐδέτερκ.

Λέγε και μὴ σιωπῆς,
'μίλησε και μὴ μᾶς σκάνης...
μὲ ποῖν σύμμαχος θὰ πᾶς,
και τί σκέπτεται νὰ κάνης;

Μὴ μὲ φούρια μ' ἐρωτᾶτε
κι' ἐξηγήσεις μὴ ζῆγῆτε
κάθε τόσο μπρὸς και πίσω.

'Ἄλλ' ἀφήστε με κομμάτι
μ' ἄναις και μὲ ραχάτι
νὰ σκεφθῶ και ν' ἀπαντήσω.

Τοὺς μεγάλους σας τοὺς κύκλους πανταῶς δὲν θὰ ταράξω
και φυγὴ δὲν θὰ πειράξω,
κι' ἂν κυττάτε νὰ χορεύω,
κι' ἂν ἀκούτε νὰ γυροῦ
μέσα σὲ πολέμων κρίσεις
δωρεὰν παραχωρήσεις,
μὰ σας λέω 'στὴν τιμὴ μου πῶς θὰ μείνω πάντα χῶρα
οὐδέτερα σάν και τώρα.

Θέλω κι' οὐδέτερος θρῶσαι ὁ καθείς νὰ μὲ θαυμάσῃ,
δῶστε πίστιν και σ' ἔμένα, ποῦμαι παστρικὸ κουμάσι,
μὴ 'στὸς λόγους ἀπιστήτε τῆς Ἀγκουδας τῆς ἐντίμου...
οὐδέτερα θ' ἀπομείνω... σὰς τὸ λέω 'στὴν τιμὴ μου.

Μᾶς ἐπεισαν οἱ λόγοι σου, μωρὴ ψευτοφυλλάδα...
μῆτε 'στὸς Σέρβους θὰ ριχθῶ, μῆτε και 'στὴν Ἑλλάδα.
Εἰλικρινῶς μᾶς ὁμίλεις, ἀλλὰ δὲν σὲ πιστεύω...
λόγον τιμῆς σὰς βεβαίω πῶς δὲν ἐπιστρατεύωμαι,
Κομητατζῆδες μοναχὰ 'στὸς γαϊτονάς μου στέλλω
γιὰ νὰ θυμῶν καπποτε| Πάσις και Βενιζέλο.

Τέτοια φωνάζ' ἡ Βουλγαριά, ποῦναι σὲ κούραις γόνιμος,
δμως τοὺς Σέρβους ἔσπεψε μὲ νίκη παρίωνιμος,
και Μούσαις τραγουδοῦν παληαίς 'στὸν κάμπο, 'στὸ λα-
πὸς ξαναμπῆκαν νικηταί μέσ' στὸ Βελιγράδι. [γκάδι,

Κι' ἔμεις ἐδῶ γιορτάζομε τῶν φίλων μας τὰ κλέη,
κι' οἱ γαϊτόνες οἱ προσφιλεῖς
κι' οἱ Πέρσοι τῆς Ἀνατολῆς
ἄς ὀλακτοῦν τριγύρω μας σάν σκύλοι πειναλέοι.

Και καμπόσαις ποικιλίας,
μ' ἄλλους λόγους ἀγγελίας.

Τῆς Κρητικῆς Ἐνότητος τὸ φύλλον συμπληρώνει
τέσσερα χρόνια σήμερα μ' αἰσίους οἰωνούς,
ἐφ' ᾧ κι' ὁ Γρηγορόπουλος δικαίως καμαρώνει,
διευθυντῆς τῆς ἄξιως, πένα γερὴ και νου.